

ABONAMENTUL

Pe 1 an 12 lei
Un număr nou 20 bani
vechi 40

CENTRUL DOBROGEI

ANUNCIURI

Se primesc direct la
administrația ziarului și
în condițiunile cele mai
avantajoase.

Apare săptămânal în Babadag.

SUB DIRECȚIA UNUI COMITET

Redactia și Administrația Str. Carol.

Feriți-vă buzunarele

Sunt de ce de cănd am aflat formal, ca deputatul țărănilor, Dobrescu-Argeș, a fost depus la pușcarie pentru o punăcie ordinara, și par că nici astăzi nu ne vine să credem această scire neașteptată.

Se pote să, ca tocmai el, democratul între democrați, cinstiștil, moralistul între moraliști, și mai presus de toate gogemite doctoru în drept de la Bruxela, să fie un escroc atât de ordinar, în cît să plastograficeze iscaliturile negustorilor, pentru a însela lumea și a-i fura banii servindu-se de giruri false?

S'ar fi putut aștepta cineva că sub modesta palarie țărănească, sub acea căutatură blândă, plină de durere și de compătimire pentru popor, pentru țărănește în special, s'ar fi așteptat cineva, zic, ca sub senileitatea acestui censor neobosit al tuturor guvernelor, să se ascunda un cuget atât de pervers și un escroc atât de îndrăsnet?

Ar face un studiu săptămânal de curios și plin de învețaminte acela, care s'ar apuca, să urmărește toate interpelările și toate discursurile ce le-a rostit numai în Cameră, acest prototip al spaniilor moderni.

S'ar putea vedea din colecțiile deshaterilor parlamentare, că nu s'a votat budget, că nu s'a desbatut Mesajul sub deputația lui, fără ca să nu deplângă cel puțin căte două dile „sorta țărănești desmoscenite și explotată, pentru care drepturi nu mai există, pentru care toate branșele funcționăresc nu sunt de căt o șlefă de lipitori și de punăci; iar el, streljarul neobosit al drepturilor omului și al sfintei justiții, el, apărătorul fără arginți, numai el duce lupta până în pânzele albe, pentru cinste, libertate și dreptate”.

Și acum?.... Intr-o chiliuță infundata și igrasioasa din cîlcul Vacăreștilor, alături de gainarit

și de borsașit cel mai de rînd, și primește răspînta falșificatorul de polițe, căci nemilosul judecător de instrucție din București n'a mai voit să-l caute de ce-i cojocul. În momentul când scriem aceste rînduri, nu scim încă, dacă a fost eliberat pe cauțiune sau nu. Suntem informați însă, că nici minimul cauțiunel de 200 lei nu se găsește cineva să depue pentru el, într'atât de repulsive se văd mațele acestei globe, îndată ce i-sa luat séua.

Credetă insă că prin Dobrogea nu mișuna cu sutele spaniști de tépa lui Dobrescu-Chitanță?

Căți parasiți cu parul vâlvă, nu vedem noi pe la răspîntă și prin anticamerile autoritaților, că se extasiaza de ai crede, că i-apuca epilepsia „pentru sora nenorocitului cetățean român, de origine bulgar, german, lipovean, etc., apăsat, exploatat de tot ce reprezinta guvernul țărei în Dobrogea”. Dar luauți-să vreodata séua, ca să vedem ce mai rămâne?

Nu anticipăm, dar credem că Dobrescu-Chitanță n'ar fi bun nici de ucenic, pe lângă spaniști noștri dobrogent; nici nu exagerăm, dar credem, că în cîlcul Vacăreștilor n'am găsi atâtăce celule, căți mușteri am putea să procurăm directorului respectiv al acelui penitenciar.

Societatea, sub mai toate formele moderne, e astfel organizată, în cît fie-care membru al ei are mai mult sau mai puțin un drept de control, asupra întregului din care face parte.

In Anglia e și mai bine; acolo fie-care cetățean e și procuror.

La noi, din momentul ce ești investit cu o participație or-cât de infima din suveranitatea publică, ești supus controlului multimediu și fie-ce ticălos se pretinde, că apără societatea în contra ta, și că simplu particular își ia mai dinante rolul de a acuza, spre a nu da timp să fie acusat, cu alte cuvinte se erigează în procuror gratuit. Evident, că dintre acești procurori nechiamați, unii au mai mult talent, iar alții nu, Dobrescu-Chitanță avea un ta-

lent deosebit de a acuza pe deținătorii puterii publice. Spaniști noștri Dobrogent, cari, și mulți barbile în piață și scot panglici lipovenesci și bulgaresc pe nas, nu au talentul lui Chitanță, dar posedă în schimb o perseveranță uimitoare. Întrebău-să însă apăratorul oficial al societății, dacă pentru bietele buzunare ale mulțimii nevinovate, acești acuzaitori nu sunt mai periculoși de căt acuzații? Întrebău-să cam unde li s'ar cuveni să stee? D-nu judecător de instrucție din Capitala le-a arătat drumul; iar noi nu putem să dică de căt: Feriți-vă buzunarele cetățeni!

FILOXERA IN DOBROGEA

De și dăm scirea sub totă rezerva, totuși suntem informați că într-un sat de pe marginile Dunării, viile ar fi infectate de filoxera. Se crede că acest flagel al viilor a fost adus în Dobrogea prin intermediul coșurilor cu cari se transportau ani precedenți strugurii la Brăila și Galați.

Dacă faptele vor fi așa precum nișău relatat, cu puține sacrificii din partea Ministerului Domeniilor răul general s'ar putea preveni. Distrugerea imediată și fără nici o rezervă a regiunii infectate ar fi de ajuns, pentru că cine cunoște topografia Dobrogei știe că aici nu avem același lanțuri interminabile de déjuri în cînd încubându-se odată filoxera la un capăt să nu o mai poți scăpa până nu va ajunge la celălalt, ci aici podgorile sunt cu totul separate și viile destul de isolate prin însăși variațiunile solului; înălță de ce nici pe noi acăstă scire nu ne alarmeză așa de mult.

Servus.

CRONICA

NIȚĂ

TOPORU CĂDĂ și FĂRĂCĂ DĂ.

(Scenă în două acte și un tablo)

Minevostră pote nu șeji cum să cu chesia Orientului.

Misiu Niță Topor, mare factor postal rural de Babadag, și-a făcut dumnealui socotea că onorariul ce primește de la Stat nu să fie compatibil cu treba pe care o duce și într'un moment de divină inspirație ce și dice minește... „Herr Burăh Smilovici cărciumar de vizavi are parale. Herr Burăh peste trei dile se 'nsoră și cănd și o mai aduce și balabastă în casă nu te mai apropii de jidă. În să intru și astă-sără tiptil în pivniță și după ce o ochide prăvălia eu să apar ca un Deus ex machina în casă la ovrel, să-l croiesc una la mir, să-l iau cele 4000 lei care de sigur nu să-l mai facă trebuință ovrelui după ce îoi face operația, și să plec tot așa de modest și fără

multă galăgie precum am venit". Până aică totă bune. Dis și făcut.

Dar să vezi ahtu 'stăiu

La Poliție.

Sunt orele 2 năptea. În poliție jumătate intuneric, trei sferturi somn și un întreg lemn. În arest două întregi, afară de păr și de măstătă, îmbrăcați în uniformă vărgătă, făcău poșas, cu lacăt la mână (ce miserabil și poșas, astăzi, înțeleg lacăt la gură) și discutați asupra iungului voiajului, între seminarile de Tulcea și Constanța.

De edată comisarul treăsări din somn. Două namile de turci, cu mărcă regatului la fes, cu tesace la brău, și cu galone (flexibile) la mână, aduc însăscat de gât pe musiu Niță Topor, cu un topor în mână și cu un sac, iar după el drăguț de ovrei din cari unu mai speriat de cătă, galben și cu capul spart.

Comisarul, (adresându-se către unul din cei doi serjenți): Ce este alătă?

Serjenții: Crimă săvîrșită dar neisbutită, trăisă don Comisar.

Comisar: Bravo Abdul, scil teoria. Dar toporul alătă de sânge ce însemnează?

Niță Topor, intervenind: sunt armale față de săfesci d-le Poliției.

Comisarul începe: Aaa... blazonu vrej să dici.

Niță Topor: El s'a blezat singur, eu nu l'au făcut nimic...

Herr Burăh, cu mâna la cap și tremurând: Mintă trăisă dom Polițar... Nu polițar mă, eu nu vînd poliță... când m'am dus în pivniță să scoț vin el a ieșit de sub un sac de după butoi și mi-a dat cu toporul 'n cap... gheavă... ovreului și scăpară ochii asupra lui Niță și și perdu respirația.

Alt jidă, radios: Dacă nu eram eu il cormă, trăisă dom Comisar, m'am luptat cu el la piept ca un urs. Când am audit tipând în pivniță odată m'am repeștit...

Un sergent, către celălalt la ureche: și jidănu trecu pe lângă mine în fugă și de frica nici nu putu să-mi vorbescă ceva; dacă nu auți tot că?

Nu e astă mă, replică celălalt sergent; jidănu alătă mai bătrănu; alătă a trecut glonț prințe noi fără să poată scăpe o vorbă. Nici nu ne a observat de curajos ce era.

Comisar: Care va să die că și vrut să-l omori pe jidă și să-l fură banii, miserabil. Dar dacă nu intra ovreul mai de vreme prin pivniță... Las că să înveț eu minte... Spune tăharule cum să întâmplă?

Niță Topor: Nu scil nimic, trăisă dom Comisar: mă mir și că ce e astă.

Comisar: Aşa nu scil nimic tăharule; unde l-ați găsit serjenții? În ușă pivniță la ovreul și toporu l-am găsit în pivniță lângă un lac de sânge, răspund serjenții. Lasă că spui tu acum. În desbrață! sergent și adu trăgitorile 'nedee.

Topor: Să trăisă d-le Comisar să spun drept, am fost beat... apoi începe să mărturisescă puțin căte puțin totă trăsătenia cum e să întâmplă. Terminându-și declarația,

Comisar: Sergeant, du-l la arest și bagă-l în fiare până măine; vești să nu comunice cu nimeni. Pe ovreul ducești la spital; măine să veniți cu totii aici la 9 ore.

Serjenții execută.

În arest:

Zdrunc, zâvoru; că două seminaristi de odată se desprăptă. Niță intră triste și abătut.

Unul din pușcărișii, (pardon seminaristi). Dar tu mă băte, ce năpastă te a mai adus pe aici, or să, dracu cănd n'are de lucru...

— Adeverat că dracu; eram beat, răspunde Topor.

— Acum beat, treaz, tot căm una e; vorba e ce e al pățit?

— Uite nea... nea, prietene, nu scil cum să-ți zic, căci văd că mustăci n'ai de loc...

— Acum și-mi eum și vrea; lăs că o să-mi dici tu unchiule când om ajunge acolo; văd că că dacă începută cu prai beat...

Nici spune totă daravels cum să întâmpat. Cel puțit păgearăș: Mă blâste, prost tocmai așa văd că nu esei. Ascultă-mă pe mine: să de și n-am mustăță, dar sunt de 60 ani aproape, din care 15 tot în neacuzuri de astăzi. I-am prezentat. Ascultă-mă: nevastă alătu tu?

— Am.

— Copil al?

— N-am.

— Rău că n'ăl. E alt fel când se duel en nevasta și cu căru de copil la judecăță. Ceva avea al? Rude al?

— De unde am de unde n'am trebuie să găsească.

— El atunci pune un avocat, da și mai puțin avocat, și chiar de măine dacă poți, nu te uita căte parale dal, le facă tu la loc dacă n'ăl și-a prost cunoscătorii acum. Nu e vorba și că tot așa am plătit la început.

Prințul păgearăș, inecet: dar acum ce dracă pășești.

Cel alt conținește: avocatul să nu iascundă nimic, ca să seie el cunoscătorii invățășă. La poftă alături de declarăția adesea rată?

Nici: Mă pos dracă să spui drept.

Rău și tăcut, dar nu e nimic, astăzi nu se joacă n'șocă, la judecăță și e, și acolo te ovață ei avocatu. Fă spui că aici te-a băut. A! uite coale un ciomag frânt; să spui că astăzi l-a rupt pe spinarea ta. Să-l ieș cu tine pe ascuns și să-l duci la parchet. Vezi alăturașă pe tine.

— PM nu mă cauță, când mă joroneșeș?

— Vezi astăzi e năo.

— Atunci când mi-o aduce hainele, că n'ăl să mă duc cău astăzi de vară...

— Păi că bine dică — nu esei prost, spusei că — că atunci te prinde rău de tot.

— Atunci am să l' spul nevestăl să mă ascund că ceva în haine... (cade pe gânduri).

Actual 2-lea, său Teodor la avocat, în numărul viitor.

Altevar.

ghetorului dacă comisia nu ar fi avut tactică să descopere și să dovedească pe adevăratul autor.

Intrebarea e acum cine despăgubesc pe Stat de cheltuiile făcute cu transportul comisiei de anchetă și timpul pierdut de două înalți funcționari ai Statului, căci dovedit este că invățătorul Popescu nu a căutat să facă de căt un act de ridabunare meschină inducând în erore pe un funcționar tiner și novice? Nu cred autoritățile scolare că acel invățător ar avea altceva mal bun de făcut de căt să provoce anchete atât de costisitoare și fără nici o noimă.

R. M.

Ce vor Bulgarii din Dobrogea?

Adesea-ori gândindu-ne la tendințele bulgarilor din Dobrogea, ne întrebăm: Ce vor?

Sigur că, pentru cine n'a trăit în contact cu dinșii, pentru românii care nu cunosc Dobrogea de căt numai geografice, respunsul la întrebarea ce punem, e cam greu de dat; pentru noi însă, care l-am studiat îndeajuns, pentru noi, care le cunoștem nu numai originea și istoria, ci și întreaga lor ființă, nu poate fi problema mai ușor de deslegat, de căt tendințele bulgarilor din Dobrogea. Să spunem dar în trei cuvinte ce vor. D-lor doresc nicăi mult, nicăi puțin, de căt *incorporarea Dobrogei în Bulgaria*. Pe ce intemeiază această ridiculă pretenție și cum lucrără la realizarea ei, sunt două cestii înținute legate una de alta, pe care le vom discuta în coloanele ziarului nostru.

Nef am spus și altădată, că bulgarii din Dobrogea nu sunt națiunea cea mai numerosă, nici nu ocupă o zonă determinată în acăstă provincie, și sunt arhipelați în mijloc grupuri etnice. Istorica este maritoră și ea ne arată clar că lumina qilei, că nici-o dată Dobrogea nu a fost a bulgarilor, căci nici urmă de vreo stăpânire a lor nu se găsește nicăi, nici că rămășiță a moravurilor, ca numire a localităților, că și în ce privește monumentele istorice. Că a fost stăpânită, acăstă provincie, de români și de români, ne dovedesc cu prisos numările în bună parte românești și populația română aşezată în masă pe tot malul drept al Dunării și în multe localități lăuntrice precum și monumentele istorice, urme neperitore ale gloriei străbunilor.

Dacă dar, nici dreptul istoric și mai puțin încă cel etnic nu-i îndrinduște a formula pretențiunile lor la stăpânirea Dobrogei, atunci pe ce își sprijină tendințele?

Iată o întrebare la care nu vor putea răspunde nici odată.

A doua cestie la care ne-am propus, să răspundem este: mijloacele ce să întrebuințeze noștri în realizarea visului lor. Să ne facem și acăstă datorie: Grație slăbiciunii condamnabile a unor prefecti, ce au avut mâna liberă în Dobrogea, său unei rațiuni de stat rău înțeleșă, bulgarul de aci reușise să se pună în fruntea tuturor instituțiunilor publice. Acăstă greșită procedare a seelor prefecti, acăstă deosebită favore acordată bulgarilor, a dat nisice rezultate atât de funeste, în căt cel cocoță sus să căută întâi și întâi să elimineze din corpul electoral o mulțime română cu drepturi politice nedisentabile, și ca coranament, răsfățarea și disprețul de jara noastră l'a împins astăzi de departe, în căt un adjutor de primar pe vremuri în capitala județului, iar mai pe urmă administrator al Creditului Agricol a felicitat telegrafic pe Prințul Batemberg de anexarea Rumeliei la Bulgaria, „dorind în cînd să se ia și Dobrogea”.

Dacă în fruntea instituțiunilor bulgarilor să dat dovezi de un antiromânism prea înaintat, în școlile ce funcționează în Dobrogea sub patronajul comunităților bulgare, pornirile lor antipatriotice să întreacă or-ice margini. Să luăm în recenzie șaptele, căci ele constituiesc dovejile cele mai eloante.

Fostul revisor școlar, d-l. Bănescu, inspectând școlile bulgare din județul

Tulcea, constată că elevii acestor școli, și da estăteni ce se înseară în România de exercițiul drepturilor politice. Învăță geografia după manuale și hărți, în cari România este trecută ca făcând parte integrantă din teritoriul Bulgariei; se constată că studiul istoriei naționale este cu desăvârsire neglijat; și eroii Românilor sunt ridicuizați în chip mășteșe de profesorii bulgari, într'un evant se vădese, că profesorii școlelor bulgare, aduși aci pe termen de un an și recrutiți mare parte din principatul vecin, hrănescu înimea acestor provincii cu idei periculoase românilor și actualul întocmire politică a Statului nostru, rezervându-ne astfel amare deceptiuni pentru timpul când această generație va fi chemată la viață publică, la exercițiul dreptului cetățenesc.

Mai mult, în anul 1895, profesorii școlii bulgare din Constanța străini de origine, în disprețul recunoașterii ce datează tările noastre pentru ospitalitatea ce li se oferise, comit crima neîrtățită de a se pune în legătură cu cel ce urziau revărtirii dușmanesci în contra imperiului Otoman, cu care țara noastră se găsea în cele mai prietenești raporturi și impănăzită Dobrogea cu proclamațiuni și comitere revoluționare.

Aceste fapte să trebuie să se potrăiască în România, în acăstă, unde toleranța și libertatea se întind la extrem, pentru că guvernul regatului să nu se atingă de existența acestor școli, spre a distrugă nisice adevărate focare de unele crimișe — și, să se mărginăsească numai la inițierea comitetelor revoluționare și chimerarea lor înaintea instanțelor judecătorescă.

De ce procedă atunci în mod mai sumar, eram dispensați de a mai asista în urmă la acea îndrăjnită stăruință din partea comitetelor bulgare de a călca veșnic legile și regulamentele tările, și a impinge îndrăsnilelor lor până la ultraqia și amenință cu revolverul, în exercițiul funcțiunii sale, pe actualul revisor școlar, funcționarul cel mai prudent și mai bland, care nu comisește altă păcat, de căt că chimeră să respectă legile școlare.

Acapararea funcțiunile publice, pregătirea tineretului prin școli, și propagarea penslavismului în masa populației, mijloacele prin care concețătenii noștri au căutat, să ne înstrâneze Dobrogea, acăstă provincie astăzi de semnătută cu sângelul soldaților români în răboiu de la 1877.

Un Pelasg.

DIN STREINATATE

Atentat contra Tarului

Un mare stentat, pregătit până în cele mai mici amănunte de aristocrația curții în unire cu cercurile revoluționare populare și îndreptat în contra Tarului Nicolae II, s'a descoperoit mai șilele trecute la Petersburg. Ucrisiile și arestările se urmăzează.

ECOUIE

DIN TARA

O delegație a populației musulmane din Constanța, s'a prezentat Ministerului Instrucțiunilor Publice și arătându-i că dispun de un fond de 90,000 lei, să ceră un ajutor de 40,000 cu care voiesc a construi o școală mahomedană.

La 15 Iunie va avea loc în Constanța, în prezența M. S. Begelei și a perechei principale inaugurarea vaporului „Carol I”. Tot atunci se va face și botezul oficial al pachebudului „Principesa Maria”.

Prințul sefărește îmbucurător, că Tarul a autorizat introducerea de cărți românești în Basarabia. Între frații noștri de pe șosea Prut a început o migrație culturală.

In Capitală s'a înșeput subseruirea, pe urmărirea pe acțiuni a unei brâuri cooperativ. Aceasta în scop de a mai lărgi liceulul brâurilor. Exemplul bucureșcenilor a găsit imitatori în Galați și în alte orașe mari din țară.

NUVELA

PREJUDECĂȚI

Recomandăsem fiul meu, să știe sălegă de soție o fată tinere simplă și mai că sănătă să nu aibă prea multă învecinătură clasică. — Il înscăunăsem de orăsă ce mă inspiră femeile învecinate și plecase să știe să indeplinește funcția sa de magistrat la Bar. promițându-mă să nu se însoare sără consumul meu.

Iarna următoare, reveni lângă mine și i întrebai dacă în slăbită întâlnise obiectul visurilor sale și ale mele...

— Vă! disse el, mi-ai refuzat consumul și aș avea dreptate.

— Tinere fată ce iubesc — căci o iubesc în adevăr — este simplă și încântătoare, dar... este bacalaureată în literă!... Oror! — Ai fost foarte înțelept, că nu mi-ai vorbit nimic.

— O scăzută, nu pot să mă căsătoresc cu ea în urma atât de articole antifemeniste, ce am scris.... Aș fi în contracicere cu opinioanele mele, cu prejudecățiile mele.

Ei rămase pe gânduri tot timpul că șediu la mine. Il simțesem prinț, oh! de tot prinț!... Puțin după aceia pleca și începu cu stăruință, să mi-eau căută o noră, care să facă pe fiul meu, să vîne cu unghină bacalaureata sa.

D-na Palouse înlău prezintă într'o zi pe fată unei camarade a sa din pension. Mariana Lassy, era o drăguță blondă de douăzeci și patru de ani, slăbijă și mi-se păru prea simplă și cu puține merite. Acei răsu blând mi plăcu îndată.

— Iată noua ce mi trebuie! mă gândesc.

D-na Palouse organiză o preumbilare la țară, pentru a distra pe șosepil săi. Toate fetele plecară înainte cu tinerii căvaleri, moamele și bătrâni rămăseră în urmă.

Cu toate asta printre noi, zări pe Mariana Lassy; ea se apropie de mine și mi propuse să mi ducă umbrelă, de care nu mă serveam. Acăstă atenție mi păru că atât de delicată, eu căt tinerețea acestui sfărșit de secol, uită bucuros sănătate de respect ce datorăză bătrânilor. Merserăm vorbind, dar observai îndată egoismul meu de a jine lângă mine pe acăstă fată.

— Scumpa mea copilă, sunt de neerat... și povestesc o mulțime de istorii din vremea veche, când așa și-a de mulțumit să alegăjă cu aceste domnișore; ducești-vă de le însoțiri.

— Mulțumesc Domnă; mi place mai bine, să stau cu d-vosă. Sgomotul acestor domnișore m'ar opri să gust în totă liniscea poesia ce emana din aceste poziții închiriatore ce nu încreză.

— Suntești o mică visătoare! Oh! nu să blamez de loc, scumpă copilă. Nu, nu pot să aprob.

Sosind la Poindré, căteva din aceste domnișore vorbă și mărgă spre a dejuna la fermă, de la *Blanrouge sur l'eau* (pe apă).

— Domnă Serigny, mă zise d-na Piombel, mi-ai face un serviciu, dacă să te șea înălțătorie să înscriji aceste tinere fete.

— Mă duc, disse elă cu resemnare, și lăsună semn micel meu prieten Mariana, să se unească cu noi. Laurenția și Margareta Piombel se lăseră pe fugă. Fernand Faber, Juliette, il Endigné, Ludovic Mousseton și Martina Somel urmară exemplul lor. Mariana și cărămăză singura. Soții săi cele din urmă la fermă, (casă de țară dată în arondă) erau 12 ore sără un sfert.

Laurenția de Piombel și Fernand Faber veniră în spate noi cu fețele acuțite.

— Arendăjia este la bălcui din V.... Nu este acasă de căt un bălcandru de 12 ani. Nimeni dar, nu ne poate prepa... Ce vom deveni? Reîntorcându-ne la Poin... dre am dejuna tocmai la 3 ore. — Acăsta este imposibil!...

— Nu vă întristați, domnule Fernand, nici d-șră Laurento; trebuie să se găsească în acăstă fermă sănătină, ouă și chiar lapte, spuse răzăduind Mariana.

— De sigur, răspunse Laurențiu, dar nici una din noi nu scim să facem o omletă.

— Scău că disă Mariana intrând în casă... Ea și ridică mănele, luă o tigăie, pușe unt, bătu oule și ne făcu omletă cea mai gustosă din căte am măncat vreodată. — Cele-lalte trei tinere și Ludovic Moussolon fură închântări de a găsi dejunul gata, când se întorseră de prin Imprejurimi.

— Cine a făcut asta? întrebă eleganta Julietta d'Endigné; D-șră domnă Serigny?

— Nu, strigă Fernand Fabert, mă prind pe ori-ce, că nu veți ghici nici odată...

— D-șră!... D-șră trebuie să fiți Fernand!

— Nu, vom gusta dejunul unei bucătării bacalauretă... D-șră Mariana a făcut acăstă omletă și acăstă cremă.

— Ah! ziseră totă aceste d-șore, cu un ton aspru, nu sciam că în momentele sale de repaos d-șră Lassy se distrăză cu prepararea bucătelor. — Felicitările noastre Mariano.

— Ce preferați întrebă Mariana Somel, să rezolvăți o problemă algebraică sau să prăjiți unt în tigăie?...

— Nu vă băteți joc de Mariana, d-șră Mariano, zise Fernand, sără dănsa am fi redusă să bem numai lapte... Eu apreciez astfel de bacalaureate...

Cum! Mariana era bacalaureată! Eram săpătită de acăstă nouitate. Cum! acăstă fetiță sătă de simplă, care nu vorbea de căt când era întrebătă, era bacalaureată! Mi părea peste putință că mica mea prietenă, să potă deosebi un triumfhiu scalen de un isoscel și să scie că ce este egal un trunchi de pyramidă. Observam cu totă atenția pe acăstă mititică, care studiașe pe Leibnitz, Bacon și Locke, trăduseșe pe Cicero și pe Horatiu și citise textești lui Homere. Aceste lucruri mi păreau surprințătoare și eu totă asta trebuia să cred că ce se zicea în jurul meu...

O discuție ișbuini între Margareta Piombel și Fernand asupra unei chestiuni literare.

— Nu este așa, d-șră Lassy, că am dreptate întrebă Fernand.

— Nu scu Domnule.

— Sunteți prea politicosă, nu voi să ne contradiceți nici pe unul, nici pe altul...

— Așă disă cu glas pătrundător și neplăcut, Julietta d'Endigne, ridicând din urmă nu s-ar crede de loc că Mariana a trecut bacalaureatul! Capacitatea ei de a vorbi și aproape nulă și n-o aude cineva de către «Nu scu» — «Nu cred!» — Iată tot repertoriul său... Asta e tot ce se găsește în Virgiliu și Corneliu?...

— Oh! murmură lângă mine Mariana Sorel, prin favoruri se obțin astăzi atâtae lucruri!...

— Sunteți totă gelosă zise Laurențiu; Mariana este un inger și voi sunteți nisice demoni. Ea vă crucează și voi o insultă; dacă vă spunea îndată cea ce crede de președintă Margareta, ar fi fost tratată de sobrasnicie, acum gândiți că nu scie nimic șiind că vă menajă amorul propriu. Nu sunteți de căt nisice răuăcișoare și nu seociți că sără ea, n-am fi dejunat!...

Iată recunoșința noastră. Eș sunt justă și declar în gura mare că stimez mult pe Mariana.

— Laurențiu, Laurențiu, vă rog să ceteți, zicea D-șră Lassy tremurând, mă faceți mult nevoie...

— Atât mai rău! regret, dar, trebuie să le spui tot acestor Domnișore.

Ele se ridicaseră și cără sără a răspunde Laurenției.

— Venită Domnilor, ziseră ele din prag, celor doi tineri.

II

— O tinără fată închântătoare, scumpul meu Andre, Domnișora Mariana Lassy.

— Dar tu nu sei mamă: Domnișora Lassy este bacalaureată. De dănsa, eram înșorât acum șase luni...

— De dănsa? Ce spui? atât mai rău, său mai curând atât mai bine! Diploma îi va servi să învețe pe copii săi latină și greacă; îi va ajuta să descureau regulile algebrice și teoremele geometrice. Îi place? ia-o de soție; trebuie să distrugem prejudecările...

Andre mă sărută. — Dar articolele mele contra feminismului?...

— El bine ce?...

— Dacă Mariana le citește?...

— Ea va rădece de ele...

III

Scriind acestea despre căsătoria fiului meu, zăresc lângă sobă pe Andre, care privesc pe soție să-lăptănușă fetiță. Frumos tablou pentru o mamă mare!...

Evelina

INFORMATIUNI

D-nu I. Nenițescu, prefectul județului Tulcea, a inspectat la sfârșitul lunii Mai și începutul lui Iunie comunele: Părlita, Beștepe, Mahmudia, Morighiol, Dunavetă-de-sus, Dunavetă-de-jos, Caraibulu, Beibugeac, Sarinasuf, Sarighiol, Calica, Hagighiol, Sabangia și Sarichioi. Prin totă comunele acestea d-nu Nenițescu a dat o deosebită atenție școlelor și bisericilor și s-a interesat în deosebit de sortă românilor perduți de timpuri în mijlocul conlocuitorilor de alte naționalități; dând tuturor sfaturi părinteschi de a trăi în bună armonie și a deveni bună cetățenii.

— x —

D-nu Hazalian Efendi, consul general al Turciei la Galați, va petrece sezonul de vară în orașul Babadag.

— x —

D-nu General Jacques Lahovary, comandantul diviziei active din Dobrogea, a inspectat în ziua de 9 lunie trupele din garnizoana Tulcea, iar la 10 lunie pe cea din Babadag. Peste tot d-sa a rămas pe deplin mulțumit de tinuta trupelor și de progresele realizate în ce privesc instrucția într-un timp relativ scurt. D-sa a mulțumit ofițerilor și în special d-lui Colonel Iancov pentru silințele ce să-și au dat.

— x —

Ziarul „Central Dobrogei” va deschide pe viitor o rubrică specială în care se vor însera totă denunțurile și plângerile în contra sănăjășilor care se servă de numele d-lelor prefecti sau a altor demnități ai Statului pentru a exploata credibilitatea locuitorilor.

Aveți deja multe indicii că o secă întrăgă de paraziți de același nume susțin de căt prin un astfel de pantagru. Cel cu masele pe căuciul ne pricep mai bine.

— x —

D-l I. Nenițescu prefectul județului Tulcea, a inspectat săptămâna trecută totă punctele unde se con-

struiesc șosele noi în paza Tulcea, precum și noua șosea ce trece prin Babadag între Sarichioi și Enisala, care în ziua de 7 Iunie a fost pusă în circulație. Putem adăuga că după socotilele făcute acăstă șosea ar fi costat peste 120 mil de lei dacă nu s-ar fi lucrat cu dile de prestație.

Pentru fiecare metru liniar de terasament așa trebuit cel puțin 25-40 metri cubici de pămînt.

— x —

Învățătorul comunel Enisala, un ore-care Vasile Popescu, întâlnind pe noul supraveghetor de cariere Constantinescu, a conceptat acestuia un raport către serviciul ministerial din ministerul domeniilor, invinând pe d-l Nestor, șeful ocolului silvic Babadag, că ar fi vinduit o via a Statului unor locuitori din Enisala și ar fi exploatând împreună cu aceștia cariera de petră ce se află în vie. O anchetă compusă din d-l Mircea inginer de mine și d-l Balasan procurorul tribunului Tulcea, a venit în cercetarea casuluș. S'a constatat că, numiții tărani posedă via cu acte în regulă, cumpărată de la un lipovean din Sarichioi, iar d-l Nestor e în afară de orice bănuială.

D-l procuror convingându-se că, învățătorul Popescu este autorul moral a acestei murdare inscenări, l-a administrat o morală foarte aspră.

De ore-ce învățătorul Popescu o veche cunoștință a pușcăriilor și un bețivan la tortă, n-are astămpă, il denunțăm opinionei publice și autorităților școlare.

— l-nul revisor școlar are cuvențul.

— x —

Citim în *Liberul*, de la 28 Maiu a.c.

Grație inițiativei luată de d. I. Nenițescu prefectul județului Tulcea, o bancă populară s-a înființat în capitala acestui județ, sub denumirea Dobrogea.

Capitalul primitiv al băncii este de 200 mil lei pe acțiuni subscrise numai de români.

Scopul instituției este de a strânge relații între români, legându-i și prin interes, de a ajuta agricultura și a încuraja industria română din județ.

Intr-un număr viitor vom face o recenzie pe scurt a Statutelor acestei Bănci și o dare de sămădă amănuntită a mersului ei până în prezent.

— x —

O cincinare de vapori a avut loc Duminică 7 Iunie, între un vapor italian și un vapor german aproape de Galați. Cel german a fost distrus cu desăvârșire. S'a deschis o anchetă. În numărul viitor vom da totă detaliile.

— x —

Ministerul Cultelor a acordat anul acesta o reducere de 50 la sută asupra taxelor de examen ale copiilor de pregătită în institutele particulare din Dobrogea. Părinții elevilor de la cele două școli din Tulcea și Babadag au dispus deja aceste taxe. Ne mirăm însă de ce n-ă voit să profite de acăstă generositate a ministerului cultelor mai de mult.

— x —

In Babadag a murit dilele treceute o armeană de 120 ani. Cu o di mai înainte acăstă armeană lucrașe în răsboiu.

— x —

Ministerul Cultelor a dispus modificarea regulamentului școlelor particulare din Dobrogea.

Noul regulament va fi pus în aplicare la 1 Septembrie viitor.

— x —

D-l Gr. Tocilescu cunoscutul nostru arheolog a dăruit Ligăl pentru propășirea Dobrogei, 50 exemplare din tabloul ce reprezintă la o lăță pe Marele Imperator Traian și pe M. S. Regele Carol I, precum și cele 2 poduri peste Dunăre de la Severin și Cerna-voda. Aceste tablouri se vor vinde în folosul Ligăl pe prețul de căte 2 lei exempliarul.

— x —

In noaptea de 5 spre 6 Iulie o plōe torrentială și abundență a căută în partea de Sud-Vest a județului Tulcea. Recoltă a servit mult.

— x —

Cursele dintre Tulcea-Brăila se fac dinicic cu vaporul „Orientul”.

— x —

In urma unei ordonanțe a primăriei Tulcea prin care opresce pe pescari de a malătia și sără pestele prospătă în interiorul halei, această să a pus în grevă. Le treco suțărearea, n-aveți grije.

— x —

La pările muntelui pe care se văd încă ruinele cetăței Eraclea de lângă Enisala s-au găsit cu ocazia săpăturilor nouă șosele ruiene unei vechi construcții, schelete, țile și o piatră frumos sculptată, ce probabil a făcut parte din frontispiciul unei mărețe construcții din anticitate. D-l I. I. Florescu a luat măsurile cuvenite și a raportat d-lui Tocilescu directorul Muzeului.

— x —

Cercul „Ovidiu” care n-a crutat nimic pentru ca să înalte acăstă instituție la rangul unei mici academii de provincie, astă-dil a dat la lumină prima sa publicație sub titlul: *De la Română din Balcani, Anecdote și Snove*, de d-nul P. Vulcan; care se vinde în folosul mărirei bibliotecelor numite, cu 1 leu exempliarul.

Anunțăm cu plăcere că în curând va apărea sub conducerea aceluiași cerc *Prima revistă literară dobrogeneană*, unde vor colabora tâlente eminente.

Primul număr festival va apărea în ziua inaugurării bibliotecelor menționate.

Foșta Redacție

Domnul Leonida Sterea, Tulcea. Primind prea tardiv articolul D-tale, nu și-a putut stinge focul că te ardea pe înimă. În curând însă și promite că vei fi satisfăcut, de-o-cam-dată însă o să-ți punem și noi vre-o căte-va chesătună, și numai după ce vom transa acel incident în lăzile litice vom intra în judecarea fondului. Sarpele cănd îl dore capul ese la drum.

Domnul S. Coresp., Tulcea. Sămbătă seara să avem totă informație pentru No. viitor. Trimită detalii în privința vaporelor. Regret că nu te-am putut întâlni.

Coresp. Constanța: Trimită-ne informație ce ne-ați promis.

Domnul V. Constanța. Am primit volumul și îl mulțumim. Bibliografia o dăm chiar aici. Reunimos în numărul viitor.

Mareel, Măcin: Mai trimite ceva articole și nouări politice din partea locului.

Coresp. Cataloi: Nu te-ai tinut de vorba. Împușcă-ne cu un răspuns în sensul ce ne-ați promis.

SCHITA ISTORICA ROMANILOR-MACEDONENI

In fine mai târziu cuvintele de origină Română și Dacă la Romanii-Macedoneni au același înțeles ca și la Românii din Moldova.

Acest fenomen al cuvintelor ne dovedește că ei au trăit la un loc, adică în Dacia Traiană și că nu s-au despărțit de cănd limba lor era unificată. Si ca probă că Romanii-Macedoneni au plecat din Dacia împreună cu legiunile romane este aceea că în limba lor nu se găsesc cuvinte slavone, cu care Românii din Moldova mai târziu au venit în contact. Romanii-Macedoneni însă au în locul celor slavone, cuvinte grecești și acăstă prin formarea Imperiului Bizantin, de la care au primit totă instituțiunele lor. Aci vine întrebarea. Cum se face că Macedonienii n'au în limba lor cuvinte slavone, ei mai cu sămătore și acum trăiesc aproape înconjurați de acest element? Acăstă se poate explica ușor și iată cum. Românii care au trecut în Mo-

esta, de și limba lor încă în față și propice a încerca diferite schimbări, n'a găsit însă un element străin de limbă și tot rămășit în mană. Pe lângă acăstă vom nota că pe acele timpuri poporul roman era încă domitor în acele părți mai și s-a făptut că slavi au venit în contact cu el forte târziu și că atunci limba română se întărise și cu greu Romanul se putea despărții de graiul său așa de dulce și să-l înlocuiescă prin cuvinte barbare.

Că Romanii-Macedoneni au trăit în Dacia ne dovedește și faptul numirelor de unele de agricole. Romanul Macedonian de cănd a trecut în Moesia n'a pus mâna pe plăug.

Cum se face dar că numește cu aceleași numiri ca și Românii din România, toate aceste unele? Probă că cu retragerea legiunilor său retrăs agricultori, functionari, capitaliști, militari și indusriști; iar ei rămăși în Dacia se ocupă esclusiv cu cultura pământului, cu toate aceste însă retrăsilor instrumentele le era cunoscute în desfășurarea și astfel indecurgerea de atâta secol nu li s'a sters din memorie. Altă probă mai puternică e, că femeia macedoneancă, nesciutore de carte și de limbi străine, nemîșcată de la caminul său, nu-

mesecă toate unelele și indeletnecirile sale casnice, tot așa ca și româna din România.

Mai rămâne să facem încă o întrebare. Întâlnită-să vreodată Români din Moesia pe cei din Dacia? Înapoiată-să vreodată iarăși în Dacia? Aici în puține cuvinte voiu răspunde, că întâlnirea și înăpoiare atât a unora cât și a altora le-a fost imposibilă, deoarece podul de peste uriașul fluviu, care îl putea pună în comunicare a fost dărâmat din ordinul împăratului Aurelian. Deoarece despărțirea le-a fost pentru vecie, căci Românii din Moesia nu numai că nu s-au înăpărat în Dacia, dar cu timpul s'a și depărtat și astfel a ajuns a impăra întreaga peninsula Balcanică, unde îl găsim și actualmente. Părăsescă dar și Ungaria ideia aceia falsă că pentru interese politice susțin că Românii din Transilvania și Ungaria nu sunt autoctoni, ci veniți, nupă ocuparea acestui teritor de către din Moesia. Dacă mijloacele de trecerea Dunării erau așa de ușore, de ce cred că Românii din Moesia s'au reîntors în Dacia, că trăiau ne-supărați de nimeni, și nu ar avea să crede că Românii din Transilvania și Ungaria, ar fi părăsiti căminurile lor, ne mai

putând trăi alături cu biciul lui D-zeu. Acăstă părere nu le convine triburilor asiatici și de aceea tac.

Coloniile lui Aurelian sunt cele dintâi care au trăit în Dobrogea lui Mircea cel mare, Mihai Viteazul și Cacal I, căci dacă nu ar fi trăit în acăstă provincie n-ar fi rămas în memoria macedonenești amintea de Mare Neagră și iată cum:

Când macedonenești se supără pe vre-unul alt rău nu-i doresc de căt să-l vădă la marea cea laie (neagră,) blestemul cel mai rău ce poate fi la aceste românce. Se vede că, când a ajuns pe lângă acăstă mare, multe ar fi suferit bieții români de aceia marea laie le-a rămas neștersă din memorie.

Din acăstă reiese că Marele care udă Dobrogea și pe atunci purta numele de mare Negră, și că de pe la finele secolului III și până în prezent Dobrogea a fost locuită de români.

Alt-sel nu s-ar putea explica numirea acestei mări, cum să se găsească în gura fărăcelor române din Macedonia, care niciodată odată n'au făcut vr'o mișcare spre direcția mării Negre.

(Va urma)

Papier HIGH-LIFE

Fumează le

PANAMA

Our men fumează pas.

Depôt G-1: Creangă & Comp. — București, Str. Șepcări.

Hartia "Panama"—un produs cu totul special al fabricilor Abadie din Franță—este fabricată din olandă amestecată cu orez, din care sănă extras cu deservirea bumbacului, ținindu-se chimicește seamă de cantitatea de grăsimi și de aromă a tutunurilor românești, scrupulos analizate în labora tăză a lui Pasteur savantul bacteriolog din Franță. Deoarece, 1) Nu îngreșeți în gara; 2) Nu stingeți țigara de fel; 3) Nu grijeți gâtul.

Gă antici complete și legale în contra falsificărilor.

Primul Magazin și Atelier de Pălării

— GAI CATERIE —

STEFAN IONESCU

TULCEA.—Strada Elisabeta Domnei.—TULCEA

Am onore să încrengățesc pe Onor. Clientului său, pentru sezonul de vară, am sortat magazinul în cantități mari, cu tot felul de pălării pentru bărbați și copii, precum și tot felul de articole de galanterie, cravate, batiste, mănuși, clești, guleri, perfumări, etc., etc., PREȚURI REDUSE, serviciul prompt. Se primesc și comande pentru confecții de pălării după dorință.

Cu sănă
Stefan Ionescu.

DOUCEUR
FINESSE &
SOLIDITE

— Our men fumează pas.

ROMANIA
Primăria Comunei Urbane Babadag
PUBLICAȚIUNE
No. 913

1898 Iuna Maiu în 31 zile

In ziua de 30 Iunie vizitor a. c., începând de la orele 3 până la 8 după amiază se va lăsa licitație publică în pretoriul acestei Primării pentru darea în antrepisă a furnisării lemnelor de foc necesare înălțitului localului acestei Primării și a autorităților pendiente de dânsa în cursul anului 1898/99.

Licitatiunea se va lăsa oral fără supra-

Am onore să aduc la cunoașterea Onor. Publică cu începere de la 1 Maiu 1898

să restaurat și mobilat din nou

HOTEL NAȚIONAL
— BABADAG —

prețuri:

Restaurant, Berărie și Cafenea

unde domnilor vizitatori vor găsi o BUCATARIE alături, măncărui române-orientale. GRADINA în curie, în toate secolele o orchestra națională va distrupe pe Onor. vizitatori. Serviciu prompt și prețurile măderăse.

Cu deosebită stima

Antreprenor, N. Bănicescu

JULIUS GRAD
BABADAG

Am onore să încrengățesc pe onor. public că am asortat Magazinul, în cantități mari, cu tot felul de

Băuturi, Coloniale și delicatește.

Prăpăde și de prima calitate.

Asemenea cu tot felul de unele și obiecte pentru construcții de casă etc., brâuse, balamale, răvăre, râme, râme, etc., etc.

Pe lângă articolele de Coloniale și sprănie, mai posed și un bogat assortiment de obiecte de menajă, sticlărie, porțelanuri, sesane etc.

Rog a mă onora să viziteze și comandele d-văstre, asigurându-vă că veți fi pe deplin mulțumiți, și în cără privesc prețurile moderate, precum și serviciul prompt.

S'AU DESCHIS

BAILE DE MARE

din CONSTANȚA, atât cele din Oraș cât și cele de la Vîl.

TIP. „ROMÂNĂ”, DIMITRIE NICOLAEȚCU.—CONSTANȚA